

Daně a účetnictví nestátních neziskových organizací + novinky 2018

ADU.CZ s.r.o.

Simona Pacáková, auditor a daňový poradce

Občanský zákoník

o.z. - podnikatel

§ 420 (1) podnikatel

Kdo vykonává

- ▶ samostatně
- ▶ na vlastní účet a odpovědnost
- ▶ výdělečnou činnost
- ▶ živnostenským nebo obdobným způsobem
- ▶ **se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku,**

je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.

§ 421 (2) živnostenské oprávnění

Má se za to, že podnikatelem je osoba, která má k podnikání živnostenské nebo jiné oprávnění podle jiného zákona.

Novela občanského zákoníku – 1.1.2018

Veřejná prospěšnost - § 146

Veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.

~~§ 147~~

~~Veřejně prospěšná právnická osoba má právo na zápis statusu veřejné prospěšnosti do veřejného rejstříku, pokud splní podmínky stanovené jiným právním předpisem.~~

~~§ 148~~

~~Je-li ve veřejném rejstříku zapsán status veřejné prospěšnosti, vymaže jej ten, kdo veřejný rejstřík vede, pokud se právnická osoba statusu veřejné prospěšnosti vzdá, nebo pokud o jeho odnětí rozhodne soud. Výmazem z veřejného rejstříku status veřejné prospěšnosti zaniká.~~

~~§ 149~~

~~Soud o odnětí statusu veřejné prospěšnosti rozhodne na návrh osoby, která na tom má právní zájem, nebo i bez návrhu v případě, že právnická osoba přestane splňovat podmínky pro jeho nabytí a nedostatek ani na výzvu soudu v přiměřené lhůtě neodstraní.~~

~~§ 150~~

~~Jen právnická osoba, jejíž status veřejné prospěšnosti je ve veřejném rejstříku zapsán, má právo uvést ve svém názvu, že je veřejně prospěšná.~~

**Účetní přehledy
v jednoduchém účetnictví
(vyhláška 325/2015)**

Jednoduché účetnictví - KDO

Právnícká osoba, která je

1. spolkem **nebo** pobočným spolkem,
2. odborovou organizací, pobočnou odborovou organizací, mezinárodní odborovou organizací **nebo** pobočnou mezinárodní odborovou organizací,
3. organizací zaměstnavatelů, pobočnou organizací zaměstnavatelů, mezinárodní organizací zaměstnavatelů **nebo** pobočnou mezinárodní organizací zaměstnavatelů,
4. církví, náboženskou společností nebo církevní institucí, která je právníckou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností, nebo
5. honebním společenstvem.

Jednoduché účetnictví - KDY

Musí být splněny současně tyto podmínky

- ▶ **není plátcem daně z přidané hodnoty,**
- ▶ **její celkové příjmy** za poslední uzavřené účetní období nepřesáhnou **3 000 000 Kč,**
- ▶ **hodnota jejího majetku** nepřesáhne **3 000 000 Kč** a

- ▶ Speciální definice v §1f (4) a (5)

Peněžní deník - členění

Peněžní deník obsahuje položky příjmů a výdajů v členění podle obsahu a rozdíl mezi příjmy a výdaji za účetní období a dále v

- ▶ členění na hlavní a hospodářskou činnost) a
- ▶ členění, které je nezbytné pro zjištění základu daně z příjmů a
- ▶ členění, jež je nezbytné pro splnění povinností účetní jednotky, které pro ni vyplývají z jiných právních předpisů , a
- ▶ členění pro vlastní potřeby.

Pomocné knihy

- ▶ Kniha pohledávek a závazků
- ▶ Kniha ostatních složek majetku
 - ▶ dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek,
 - ▶ finanční majetek,
 - ▶ zásoby,
 - ▶ ceniny

Poznámka:

Tvorba zákonných rezerv podle zákona o rezervách – o rezervách se neúčtuje, poplatník pouze vede prokazatelná evidence rezerv

Účetní přehledy

- ▶ Přehled o příjmech a výdajích
- ▶ Přehled o majetku a závazcích

- ▶ Sestavuje se v Kč v tisících
- ▶ Sestaví se do 6 měsíců po skončení účetního období

- ▶ Zveřejnění = pouze **Přehled o majetku a závazcích** (nejpozději do 12 měsíců po skončení roku)

Přehled o příjmech a výdajích - A

A. Příjmy

- 01 Prodej zboží
- 02 Prodej výrobků a služeb
- 03 Příjmy z veřejných sbírek
- 04 Přijaté peněžní dary mimo veřejné sbírky
- 05 Přijaté členské příspěvky
- 06 Dotace a příspěvky přijaté z veřejných rozpočtů
- 07 Ostatní
- 08 Průběžné položky
- 09 Kursové rozdíly
- 10 Příjmy celkem

Přehled o příjmech a výdajích - A

B. Výdaje

- 01 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- 02 Materiál
- 03 Zboží
- 04 Služby
- 05 Mzdy
- 06 Pojistné za zaměstnance a zaměstnavatele
- 07 Ostatní osobní výdaje
- 08 Ostatní
- 09 Průběžné položky
- 10 Kursové rozdíly
- 11 Výdaje celkem
- 99 Rozdíl příjmů a výdajů**

Přehled o majetku a závazcích

A. Majetek

- 01 Dlouhodobý nehmotný majetek
- 02 Dlouhodobý hmotný majetek
- 03 Finanční majetek
- 04 Peněžní prostředky v hotovosti a ceniny
- 05 Peněžní prostředky na bankovních účtech
- 06 Zásoby
- 07 Pohledávky
- 08 Úvěry a zápůjčky poskytnuté
- 09 Ostatní majetek
- 10 Majetek celkem

B. Závazky

- 01 Závazky
- 02 Úvěry a zápůjčky přijaté
- 03 Závazky celkem

99 Rozdíl majetku a závazků

Příloha

§13b (3) ZU

- ▶ **Na Přehledy se použijí § 18 odst. 3, § 19 odst. 1 a 2, § 29 odst. 1 a § 31 odst. 2 písm. a) obdobně.**
 - ▶ Sídlo
 - ▶ IČO
 - ▶ Informace o zápisu do rejstříku
 - ▶ Právní forma
 - ▶ Poslání a předmět činnosti
 - ▶ Hospodářská činnost
 - ▶ Okamžik sestavení
 - ▶ Podpis statutárního orgánu

Podvojné účetnictví

(zákon o účetnictví a vyhláška 504/2002)

Kategorie účetních jednotek

účetní jednotky	nepřekračuje alespoň dva ze tří ukazatelů		
	netto aktiva celkem do	roční úhrn čistého obrátu do	průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců do
mikro ÚJ	9 000 000	18 000 000	10
malá ÚJ	100 000 000	200 000 000	50
střední ÚJ	500 000 000	1 000 000 000	250
velká ÚJ (velká ÚJ je vždy subjekt veřejného zájmu a VÚJ)			

Zjednodušený rozsah účetnictví

Příspěvkové organizace – pokud tak rozhodne jejich zřizovatel

Mikro a malé účetní jednotky pokud nemají povinný audit a zároveň jsou

- a) spolkem, pobočným spolkem,
- b) odborovou organizací, pobočnou odborovou organizací, mezinárodní odborovou organizací a pobočnou mezinárodní odborovou organizací,
- c) organizací zaměstnavatelů, pobočnou organizací zaměstnavatelů, mezinárodní organizací zaměstnavatelů a pobočnou mezinárodní organizací zaměstnavatelů,
- d) církví a náboženskou společností nebo církevní institucí, která je právnickou osobou evidovanou podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností,
- e) honebním společenstvem,
- f) obecně prospěšnou společností,
- g) nadačním fondem,
- h) ústavem,
- i) společenstvím vlastníků jednotek, nebo
- j) bytovým a sociálním družstvem

MOHOU VÉST účetnictví ve zjednodušeném rozsahu

Princip zjednodušeného rozsahu účetnictví

- ▶ netvoří účetní **rezervy** (mohou tvořit a účtovat zákonné rezervy)
- ▶ netvoří **opravné položky** (mohou tvořit a účtovat zákonné opravné položky)
- ▶ účtový rozvrh může obsahovat pouze skupiny
- ▶ spojené účtování v deníku a v hlavní knize
- ▶ k rozvahovému dni nepřeceňují majetek a závazky na **reálnou hodnotu**
- ▶ nemusí vést **podrozvahovou evidenci**
- ▶ mohou sestavovat účetní **závěrku ve zkráceném rozsahu**

Rozsah sestavení účetní závěrky

2015: plný nebo zjednodušený rozsah závěrky

2016: **plný nebo zkrácený rozsah závěrky**

Zkrácený rozsah nesmí mít účetní jednotky s povinným auditem.

Ověření závěrky auditorem

- **Pokud to stanoví zákon o účetnictví**
 - Velké a střední účetní jednotky - vždy
 - Malé účetní jednotky – 2 období musí splnit 2 ukazatele
 - NETTO aktiva nad 40.000.000
 - Čistý obrat nad 80.000.000
 - 50 zaměstnanců
 - Mikro účetní jednotky – nemusí
- **Pokud to stanoví zvláštní zákon**

Audit podle jiného zákona

21

právní forma	podmínky
nadace a nadační fond	nadační kapitál nebo obrat za minulé období nad 5.000.000
ústav	čistý obrat v běžném roce nad 10.000.000 Kč nebo je to ustanoveno v zakladatelském právním jednání
o.p.s.	přijaté dotace v běžném roce nad 1.000.000 Kč nebo čistý obrat v běžném roce nad 10.000.000
účelové zařízení registrované církve	čistý obrat v běžném roce nad 10.000.000 Kč
v.v.i.	vždy
politická strana a hnutí	vždy
Česká televize	vždy

Zveřejnění účetní závěrky

- ▶ ve Sbírce listin – každá NNO, která je zapsána ve veřejném rejstříku
- ▶ MIKRO+MALÉ bez auditu – nemusí zveřejnit Výkaz zisku a ztráty
- ▶ Závěrky od roku 2014

Výroční zpráva

► Podle zákona o účetnictví

- Účetní jednotky s povinným auditem

► Podle zvláštního právního předpisu

- Nadace (o.z.)
- Ústav (o.z.)
- O.p.s. /zákon o o.p.s.)
- Základní školy, střední školy a VOŠ školský zákon – za školní rok , neobsahuje závěrku)
- Vysoké školy (vysokoškolský zákon)
- Účelová zařízení založená registrovanou církví (zákon o církvích a církevních společnostech)
- Veřejná výzkumná instituce (zákon o vvi)
- Politické strany a hnutí (zákon o sdružování v politických stranách)
- RRRS (zákon o podpoře regionálního rozvoje)
- Vinařský fond, státní zemědělský intervenční fond ...

Výkaz zisku a ztráty

- ▶ Neobsahuje údaje za minulé období
- ▶ Výnosy a náklady jsou členěny na **2 sloupce**

Hlavní činnost = veškerá činnost, pro kterou byla účetní jednotka založena nebo zřízena zvláštním právním předpisem, zřizovací listinou nebo jiným dokumentem.

Hospodářská činnost = hospodářská činnost stanovená zvláštním právním předpisem nebo činnosti stanovená ve zřizovací listině, statutu, zakládací listině nebo zapsané v příslušném rejstříku, zejména činnost doplňková, vedlejší, podnikatelská nebo jiná činnost.

Opravné položky

- ▶ Tvorba = MD 558 / DAL 391
- ▶ Zrušení = MD 391 / DAL 558

- ▶ Vyhláška 504/2002 povoluje tvorbu pouze zákonných OP (k pohledávkám)

Rezervy

- ▶ Tvorba = MD 556 / DAL 941
- ▶ Čerpání = MD 941 / DAL 556

- ▶ Vyhláška 504/2002 umožňuje tvorbu pouze zákonných rezerv

Tvorba a čerpání fondů

- Účetní jednotky s povinnými fondy postupují při tvorbě a čerpání **v souladu se zákonem a vnitřními předpisy**
- Účetní jednotky s dobrovolnými fondy postupují při tvorbě a čerpání **v souladu s vnitřními předpisy**

Rozpouštění investičních dotací a investičních darů

MD 901 / DAL 649

pořizovací cena dlouhodobého majetku	100.000	
dotace	60.000	(60%)
Odpis 551 / 08x	1.000	
Rozpouštění dotace do výnosů 901 / 649	600	(60%)

Přijaté nepeněžní dary

- ▶ Dlouhodobý majetek pro hlavní činnost MD 0xx / DAL 901
- ▶ Dlouhodobý majetek pro hospodářskou činnost MD 0xx / DAL 682
- ▶ Materiál MD 501,111 / DAL 682
- ▶ Zboží MD 504,131 / DAL 682

- ▶ Možnost používat fondy
 - ▶ Přijetí DAL 911
 - ▶ Čerpání MD 911 / DAL 648

Přijaté peněžní dary - provozní

- Přijetí MD 221, 211 / DAL 682, 911
- Čerpání MD 911 / DAL 648

Přijaté peněžní dary - investiční

- ▶ Přijetí MD 221, 211 / DAL 901
- ▶ Rozpouštění do výnosů MD 901 / DAL 649

(Přijaté) členské příspěvky

➤ DAL 684

Obecná pravidla pro zdanění veřejně prospěšných poplatníků

§ 17a – veřejně prospěšný poplatník v dani z příjmů

I. KDO JE – OBECNĚ § 17a(1)

v souladu se zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci **jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním**

§ 17a – veřejně prospěšný poplatník v dani z příjmů

II. KDO NENÍ – i když splňuje add I. - §17a(2)

- ▶ obchodní korporace
- ▶ Česká televize, Český rozhlas, ČTK
- ▶ profesní komora nebo **poplatník založený za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, u nichž nejsou členské příspěvky osvobozeny od daně, s výjimkou organizace zaměstnavatelů**
- ▶ zdravotní pojišťovna
- ▶ společenství vlastníků jednotek
- ▶ Nadace (2017)
 - ▶ která dle svého zakladatelského jednání slouží k podpoře osob blízkých zakladateli nebo
 - ▶ jejíž činnost směřuje k podpoře osob blízkých zakladateli

§ 19 – osvobození od daně

► členské příspěvky podle stanov, statutu, zřizovacích nebo zakladatelských listin, přijatý

1. zájmovým sdružením právnických osob, u něhož členství není nutnou podmínkou k provozování předmětu podnikání nebo výkonu činnosti,
2. spolkem, který není organizací zaměstnavatelů,
3. odborovou organizací,
4. politickou stranou nebo politickým hnutím, nebo
5. profesní komorou s nepovinným členstvím s výjimkou Hospodářské komory České republiky a Agrární komory České republiky,

► úrokové výnosy plynoucí z prostředků veřejné sbírky pořádané k účelům vymezeným v § 15(1) a §20(2) (§19(1)y))

► příjmy plynoucí v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby (§19(1)zb))

§ 18a – zvláštní ustanovení o předmětu daně **veřejně prospěšných poplatníků**

ÚZKÝ ZÁKLAD DANĚ

- ▶ §18a(1) – předmětem daně nejsou
 - ▶ **příjmy ze „ztrátové“ nepodnikatelské činnosti**
 - ▶ **dotace, příspěvky, podpora ... z veřejných rozpočtů**
 - ▶ **podpora od Vinařského fondu**
 - ▶ výnos daně, poplatku nebo jiného obdobného peněžitého plnění, které plynou obci nebo kraji
 - ▶ úplata, která je příjmem státního rozpočtu za
 - ▶ převod nebo užívání státního majetku
 - ▶ nájem a prodej státního majetku
 - ▶ příjmy z bezúplatného nabytí věcí podle zákona o majetkovém vyrovnání s církvemi

§ 18a – zvláštní ustanovení o předmětu daně veřejně prospěšných poplatníků

- ▶ **§18a(2) – je předmětem daně vždy**
 - ▶ příjmy z reklamy
 - ▶ členské příspěvky
 - ▶ úroky
 - ▶ nájemné s výjimkou nájmu státního majetku

ŠIROKÝ ZÁKLAD DANĚ §18a(5)

- ▶ předmětem daně všechny příjmy mimo investičních dotací u
 - ▶ veřejné vysoké školy
 - ▶ veřejné výzkumné instituce
 - ▶ **poskytovatelé zdravotních služeb, kteří mají oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby**
 - ▶ obecně prospěšné společnosti
 - ▶ ústavy

§ 36(9) resp. (5) – zvláštní sazba daně

Zvláštní sazba daně z příjmů činí 19 % z úrokového příjmu z účtu a vkladu u bank a spořitelních a úvěrních družstev u

- a) veřejně prospěšného poplatníka, který není obcí, krajem, nebo poplatníkem uvedeným v § 18a odst. 5,**
- b) společenství vlastníků jednotek

- **Spolek s úzkým základem daně** = bankovní úroky zdaněné srážkovou daní (daňové přiznání: vylučujeme podle 23(4)a) ... řádek 120 DPPO)
- **Spolek se širokým základem daně** = bankovní úroky se zdaňují v obecném základu daně

§ 18a(3) – členění činností

U veřejně prospěšného poplatníka se splnění podmínky uvedené v odstavci 1 písm. a) posuzuje za celé zdaňovací období **podle jednotlivých druhů činností**.

Pokud jednotlivá činnost **v rámci téhož druhu činnosti** je prováděna jak za ceny, kdy dosažené příjmy jsou nižší nebo rovny než související výdaje (náklady) vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, tak za ceny, kdy dosažené příjmy jsou vyšší než související výdaje (náklady) vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, jsou předmětem daně příjmy z těch jednotlivých činností, které jsou vykonávány za ceny, kdy příjmy převyšují související výdaje.

§ 18a(4) – povinnosti pro účetnictví

Veřejně prospěšný poplatník je povinen **vést účetnictví tak, aby nejpozději ke dni účetní závěrky byly vedeny odděleně příjmy, které jsou předmětem daně, od příjmů, které předmětem daně nejsou, nebo předmětem daně jsou, ale jsou od daně osvobozeny**. Obdobně to platí i pro vedení výdajů (nákladů).

(střediska, zakázky, nákladové okruhy,)

Nedaňové náklady §25(1)i)

- **výdaje (náklady) vynaložené na** příjmy, které nejsou předmětem daně, na příjmy od daně osvobozené nebo nezahrnované do základu daně a u poplatníků uvedených v § 2 odst. 2 rovněž výdaje (náklady) vynaložené na příjmy vyňaté podle mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění, převyšující tyto příjmy;
- **výdaje (náklady) hrazené z prostředků**, jejichž zdrojem byl u poplatníka daně z příjmů právnických osob příjem z darování a bezúplatných služeb od daně osvobozený nebo příjem, který nebyl předmětem daně; toto ustanovení se u veřejně prospěšných poplatníků nepoužije pro výdaje vynaložené na úrokové příjmy, které podléhají zvláštní sazbě daně; obdobně to platí pro použití prostředků z kapitálového dovybavení,

Odpisy hmotného majetku

§ 28(6)

Při odpisování hmotného majetku, který je pouze zčásti používán k zajištění zdanitelného příjmu, se do výdajů k zajištění zdanitelného příjmu zahrnuje poměrná část odpisů.

Novinky v dani z příjmů 2018

§ 17a – veřejně prospěšný poplatník

2) **Veřejně prospěšným poplatníkem není**

.....

f) **rodinná fundace, kterou se pro účely tohoto zákona rozumí nadace nebo nadační fond,**

1. které podle svého zakladatelského jednání slouží **k podpoře zakladatele** nebo osob blízkých zakladateli, nebo
2. jejichž činnost směřuje k podpoře zakladatele nebo osob blízkých zakladateli.

§ 19b – osvobozené bezúplatné příjmy

(2) Od daně z příjmů právnických osob se osvobozuje bezúplatný příjem

b) poplatníka, který je

1. veřejně prospěšným poplatníkem se sídlem na území České republiky, pokud je nebo bude využit pro účely vymezené v § 15 odst. 1 nebo § 20 odst. 8 nebo jeho kapitálové dovybavení,
2. veřejně prospěšným poplatníkem se sídlem na území jiného členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor než České republiky, je-li jeho právní forma, předmět činnosti a způsob využití předmětu bezúplatného nabytí obdobný právní formě, předmětu činnosti a způsobu využití těchto poplatníků, jejichž příjmy jsou osvobozeny podle bodu 1,
- 3. územním samosprávným celkem nebo jím zřízenou příspěvkovou organizací, dobrovolným svazkem obcí, veřejnou výzkumnou institucí, veřejnou vysokou školou** nebo Regionální radou regionu soudržnosti, mají-li sídlo na území České republiky,

§ 19b – osvobozené bezúplatné příjmy

- c) plynoucí do veřejné sbírky, na humanitární nebo charitativní účel,
- d) přijatý z veřejné sbírky,
- e) členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor.

(3) Osvobození bezúplatných příjmů podle odstavce 2 písm. b) **až d)** se nepoužije, pokud ho veřejně prospěšný poplatník neuplatní. Rozhodnutí veřejně prospěšného poplatníka o uplatnění nebo neuplatnění osvobození bezúplatných příjmů nelze zpětně měnit.

§ 20(7) – snížení základu daně

(7) Veřejně prospěšný poplatník s výjimkou obce, kraje, poskytovatele zdravotních služeb, který má oprávnění k poskytování zdravotních služeb podle zákona upravujícího zdravotní služby, a profesní komory a poplatníka založeného za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, kteří nejsou organizací zaměstnavatelů, může základ daně zjištěný podle odstavce 1 snížený podle § 34 dále snížit až o 30 %, maximálně však o 1 000 000 Kč, **použije-li prostředky získané touto úsporou na dani v následujícím zdaňovacím období ke krytí nákladů (výdajů) prováděných nepodnikatelských činností.**

.....

Zákon 112/2016, o evidenci tržeb

Nález ústavního soudu

dopad do zákona **od 1.3.2018**

- ▶ odložení 3. a 4. vlny - termín se stanoví až po novele zákona o EET
- ▶ platby kartou (přes internet i platebním terminálem se neevidují
- ▶ na účtence nemusí být DIČ poplatníka

dopad **od 1.1.2019**

- ▶ zrušuje se Nařízení vlády, které obsahuje výjimky ze zákona (lze je stanovit pouze zákonem)

Evidované tržby u veřejně prospěšného poplatníka

- **příjmy z podnikání**, mimo příjmu, který
 - není předmětem daně z příjmů
 - je z hlediska obvykle přijímaných tržeb **ojedinělý**
 - podléhá dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně nebo
 - podléhá dani ze samostatného základu daně

 - **evidovanou tržbou není tržba z drobné vedlejší podnikatelské činnosti VPP:**
 - a) max. 300.000 Kč za minulý rok (do 14.5.2017 175.000 Kč) nebo**
 - b) nejvýše 5% z celkových příjmů**
- Nezapočítávají se příjmy hrazené na účet.**

Děkuji za pozornost.

simona.pacakova@adu.cz